

sættende for Folketingets Værdighed, maa jeg minde om, at ligesom det er Formandens Pligt at værne om Ordets Frihed, saaledes er det ogsaa hans Ret ene at skønne over, naar den rette Grænse bliver overskreden.

N. C. Jensen: Der er paa det foreliggende Finanslovsforslag under Kultusministerens Budget stillet et Forslag om Oprettelse af en Kapellanbolig og et Kapellani i Give. Jeg vil gerne give dette Forslag min bedste anbefaling. Det er ganske sikkert, at der er Trang til et saadant Kapellani der, fordi Folkemængden der er stegen i en ganske betydelig Grad i de sidste Aar. Men dertil kommer, at disse store udstrakte Sogne ogsaa i Udkanterne have en ikke ubetydelig Befolkning, som har overmaade besværligt ved at komme til Præsten, hvilket ikke alene i kirkelig Henseende er en stor Gene, men hvilket navnlig er meget uheldigt for dem, der gaa til Konfirmationsforberedelse. Jeg vil derfor takke den højtærede Minister, fordi han har optaget dette Forslag efter Befolkningens Ønske, og jeg vil henstille, at Finansudvalget vil tage velvillig paa denne Sag. Samtidig ønsker jeg at omtale ganske kort en anden Bevilling paa Kultusministerens Budget, en Bevilling, som er gaaet igennem i mange Aar, og som ganske sikkert er en af de Bevillinger, der har baaret de bedste Frugter i vort Folk. Der er de foregaaende Dage af adskillige Talere blevet talt særlig varmt for Bevillingen til Aftenskolerne, og jeg slutter mig dertil. Dette er ganske sikkert den bedste Vej, ad hvilken man kan fortsætte den Skoleundervisning, som vi allesammen i de senere Aar, og da navnlig i Fjor ved Skolelovens Vedtagelse, have været med til at ville forbedre. Men denne Undervisning skulde jo gerne gennemføres saa vidt muligt, og Sagen har ogsaa mødt megen Velvilje her i dette Ting. Jeg sigter til Bevillingen til trængende Højskoleelever. Det er ikke nogen lille Bevilling, den er nemlig paa 180,000 Kroner. Ser man imidlertid paa, hvor mange der i Aarens Løb alligevel maa gaa Glip af at komme i Betragtning ved denne Bevillings Anvendelse, kommer man vilkaarlig til at spørge sig selv, om der ikke er god Grund til at gaa et Skridt videre og forøge denne Bevilling. Det er sikkert nok, at der navnlig i Aar og ogsaa i de foregaaende Aar har været langt flere Andragender, end der har været Penge til at imødekomme dem med, og naar man nu erkender, hvad man sikkert

overalt maa gøre, at det er et sundt og naturligt Spor for Folkets Udvikling, kan jeg ikke godt tro andet, end at dette Ting beredvilligt vil være med til at imødekomme et Ønske i den Retning. Trangen stiger jo mere og mere til, at Folkeoplysningen kan gaa frem i et saa godt Spor som muligt. Det er ganske vist, at man i Fjor slog ind paa et nyt Felt, idet man bevilgede en lille Sum paa Finansloven til Universitetsundervisning for den almene Befolkning. Jeg skal ikke komme ind paa hverken at kritisere eller at sympatisere med dette Forslag. Det staar for mig, som om den Side af Folkeoplysningen aldrig vil komme til at spille en Rolle af den Betydning for den almene Befolkning, som Folkehøjskolerne have og ville faa. For hvert Aar der gaar, faar man mere og mere Følelsen af, at det gælder at faa saa megen Kundskab som muligt. Men jeg tror, at saaledes som den danske Folkehøjskole har arbejdet for at skaffe ikke alene god og sund Folkeoplysning i historisk Retning, men ogsaa, om jeg saa maa sige, i de rent elementære Kundskaber, er det ikke saa sært, at Trangen til at komme paa Folkehøjskoler hos den mere ubemidlede Del af Befolkningen stiger i stærk Grad, og derfor er det, jeg henstiller dette til Overvejelse.

Dernæst ønsker jeg at omtale en Bevilling paa Landbrugsministerens Budget til Forsøg i Plantekultur, hvilket ogsaa er blevet omtalt af forskellige andre ærede Talere. Der er navnlig et Punkt, paa hvilket disse Forsøg, tror jeg, i de sidste Aar ere blevne tagne op paa en meget god Maade. Man har nu i flere Aar gjort Forsøg med Mosekultur, men i de sidste Aar er man ogsaa slaaet ind paa at anstille Forsøg paa Sandjord. Jeg tror, at disse Forsøg ere meget naturlige og meget berettigede, fordi det sikkert nok er et Omraade, hvorpaa der er sket adskillige Misgreb, særlig i de sidste Aar, i hvilke man ved forskellige Gødningsforsøg har eksperimenteret rent ud i det blaa. Nu synes man at være bleven klar over, at det, man tilskyder Jorden af indkøbt kunstig Gødning ud over en vis Grænse, er fuldstændig spildt. Det er det, man ved disse Forsøg har faaet konstateret, og som man søger at udbrede Oplysning om i de forskellige Egne af vort Land. Det er et Spørgsmaal, om man ikke burde gaa et Skridt videre og endog søge at faa oprettet en eller to faste Stationer flere til Udførelsen af disse Sandjordsforsøg. Jeg henstiller blot denne Tanke til den højtærede Land-